

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

آموزه‌های اخلاقی در مرزبان نامه و اخلاق ناصری

www.ketab.ir

فرامرز نور محمد زاده توده مدرس دانشگاه

بهروز بابائی مدرس دانشگاه

مؤلفان:

سرشناسه: نور محمد زاده توده، فرامرز، ۱۳۵۲-

عنوان قرار دادی: مرزبان نامه برگزیده شرح

اخلاق ناصری. برگزیده، شرح

عنوان پدید آور: آموزه‌های اخلاقی در مرزبان نامه و اخلاق ناصری / مولفان فرامرز نور محمد زاده توده، توده، بهروز بابائی.

مشخصات نشر: شیوان: ۱۳۹۲

مشخصات ظاهری: ۱۲۸ ص

وضعیت فهرست نویسی: فیا

موضوع: سعدالدین ورائی، قرن ۷ ق، مرزبان نامه - نقد و تفسیر

موضوع: نصیر الدین طوسی، محمد بن محمد، ۵۹۷-۶۷۲ ق - اخلاق ناصری - نقد و تفسیر

موضوع: اخلاق در ادبیات

موضوع: تشریفاتی - قرن ۷ ق - تاریخ و نقد

موضوع: اخلاق - متون قدیمی تا قرن ۱۴

شناسه افزوده: بابائی، بهروز، ۱۳۶۰

رده بندی کنگره: ۱۳۹۲ ق ۴۰۸ م ۵۱۹۸ PIR

شماره کتابشناسی ملی: ۱۳۱۵۴۰۷

تلفن: ۰۹۱۵۱۸۹۳۱۴۴-۰۹۳۵۱۰۹۹۳۴۶

انتشارات شیوان

نام کتاب: آموزه‌های اخلاقی در مرزبان نامه و اخلاق ناصری

نویسنده: فرامرز نورمحمد زاده توده و بهروز بابائی

ناشر: شیوان

طراح جلد: علی شیردل

صفحه آرا: ایرج کریمی

ویراستاران: لیلا برازنده، کبری زهرائی، ناهید پرنده

تیراژ: ۳۰۰۰

نوبت چاپ: اول، خرداد ۱۳۹۲

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۱۳۳-۳۹-۳

قیمت: ۶۵۰۰ تومان

چکیده:

اخلاق را می‌توان مرزهای انسانیت دانست. این مرزها در اثر تلاقی دین، فرهنگ، موازین اجتماعی شکل می‌گیرد. در طول دوره‌های مختلف تاریخ ایران که سراسر فراز و نشیب است و هجوم بیگانگان را می‌توان در جای جای آن مشاهده کرد مسائل مختلفی به عنوان نکات اخلاقی در اولویت شاعران و نویسندگان قرار می‌گیرد. ریشه اخلاق گرایی در ادبیات فارسی به دوره پیش از اسلام باز می‌گردد و می‌توان در این دوران نمونه‌هایی از کتاب‌هایی در شرح کلمات قصار اخلاقی همچنین پند نامه‌ها و اندرزنامه‌ها اشاره کرد. در دوران بعد از اسلام نیز که بخش حکمت چه در بعد عملی و چه در بعد نظری به شکوفایی می‌رسد و می‌توان کتاب‌های فراوانی را در شرح مضامین اخلاقی نام برد که اخلاق ناصری اثر خواجه نصیرالدین طوسی و مرزبان نامه معروف‌ترین این آثار است. اخلاق ناصری، کتابی است که به جزء جزء مقولات اخلاقی از رفتارهای روزانه و فردی تا بحث‌هایی در باب خانواده و تعلیم فرزند و انتخاب همسر و دیگر مباحث اجتماعی پرداخته است. همچنین می‌توان مرزبان نامه را یک اثر سیاسی اجتماعی دانست که در شرایطی شکل گرفت که آل باوند در ضعف سیاسی قرار گرفته بود. این کتاب نیز در قالب داستان‌هایی به توضیح باره‌ای مباحث اخلاقی و حکمی می‌پردازد.

در کتاب فوق به بررسی مضامین اخلاقی در مرزبان نامه و اخلاق ناصری پرداخته خواهد شد. روش انجام کار بدین شکل است که ابتدا بررسی در باب اخلاق و دسته بندی‌های آن صورت گرفت، به طور کلی می‌توان این دسته بندی‌ها را با توجه به حیطه آن‌ها در قالب‌هایی همچون تهذیب اخلاق (رذایل و فضایل اخلاقی) سیاست مدن، تدبیر منزل تقسیم بندی نمود. سپس با مطالعه متن مرزبان نامه و اخلاق ناصری به جستجوی این مضامین پرداخته شد. سپس نمونه‌های آن از داخل متن استخراج گردید و به همراه تحلیل ذکر گردید.

کلمات کلیدی :

مرزبان نامه، اخلاق ناصری، اخلاق، سیاست مدن، تدبیر منزل

تقدیم به استاد و سرور ارجمندم جناب آقای دکتر محمد ریحانی
سترگ و فرهیخته و فرزانه مردی که علاوه بر نیکنامی و عالمانگی در
محضر درس مرزبان نامه‌اش آموزه‌های اخلاقی و عملی فراوانی را فرا
گرفته‌ام و سکوت عالمانه‌اش در این دوران بی‌مهری حکایت از راز و
رمزهای فراوانی دارد. هر چند هنوز هم خود را شاگرد کوچک ایشان
می‌دانم و از محضر درسش فارغ التحصیل نشده‌ام. به پاس صداقت و
اخلاص و تواضع عالمانه‌اش.

و به دخترم کژال و خنده‌های بی‌ریایش

فرامرز نورمحمد زاده توده

به پسرمان آرمان امیدوارم که در بزرگ سالی به آموزه‌های اخلاقی

وفادار بماند

بهر روز بابانی

فصل اول: مبانی نظری در فرهنگ ها و ادیان

۹.....	۲-۱- مبانی نظری
۹.....	۲-۱-۱- بخش اول: درباره خواجه نصیرالدین طوسی
۱۶.....	۲-۱-۲- بخش دوم: درباره اخلاق ناصری
۲۳.....	۲-۱-۳- بخش سوم: درباره سعدالدین راوینی
۲۴.....	۲-۱-۴- بخش چهارم: درباره مرزبان نامه
۳۵.....	۲-۱-۵- بخش پنجم: جایگاه اخلاق در ادبیات فارسی
۳۵.....	الف- تعریف اخلاق
۴۰.....	ب: اخلاق در مکاتب مختلف
۴۲.....	پ- اخلاق و ادبیات

فصل دوم

۶۵.....	مضامین اخلاقی در مرزبان نامه
---------	------------------------------

فصل سوم

۹۱.....	مضامین اخلاقی در اخلاق ناصری
---------	------------------------------

فصل چهارم: نتیجه گیری

۱۲۲.....	فهرست منابع و مآخذ
----------	--------------------